

Grünstein József A Holokauszt- Megemlékezésen



A kép egy deportálási évforduló alkalmával készült. Nem tudom, hogy pont ez mikor volt, mert minden évből van képem. Rég építették a [maros]vásárhelyi temetőbe a holokauszt-emlékművet, ott szoktak gyertyát gyújtani az auschwitzi halottakért. A bejáratnál [a lépcsők fölött állnak] baloldalt Sauber úr, mellette az uram, Grünstein Jóska. Ők tartották a megemlékezést. Balról háttal az első a sógorom, Grünstein Marci, mellette a fehér hajjal Kis Imre az a kicsi öreg.

Az uram hatvan évet járt a hitközséghez, minden áldott alkalommal ott volt. Mikor még dolgozott, minden pénteken és szombaton a templomban volt, miután nyugdíjba ment, míg voltak elegendőek, akkor minden nap a templomban imádkoztak. Utána már csak hétfőn, szerdán, pénteken és szombaton volt az imádságokon. Mikor még dolgozott, akkor a szomszédos udvaron keresztül ment be, és így is meglesték és feljelentették. A kommunizmus ideje alatt a templomozás közben az asszonyok hozzánk jöttek, mert féltek, és azért itt várták az urukat, hogy jöjjenek a templomból. Mi nem féltünk. Abban az időben Scheiner volt a főnöke a hitközségnek, utána Sauber [A Centropa készített interjút Sauber Bernáttal. -- A szerk.]. Az uram csinálta a temetést, esküvőt, és előimádkozott. Húsvétkor halt meg, 2002 márciusában.

Minden évben tartják a megemlékezést. Mielőtt kivándoroltak volna, akkor nagyon sok zsidó volt a városban, és ötösével vonultunk fel a főtéren, egészen odáig, úgy, mint Auschwitzban. De aztán az utolsó években, a templomban csinálták a megemlékezést, már nem tudtunk oda felmenni.